

Mirosława Janoś - Kresło

Konsument na rynku e-kultury

Rozwój technologii ICT otworzył przed kulturą nowe możliwości. Następuje zmiana sposobu rozpowszechniania dzieł kultury i sztuki, rozszerzają się możliwości domowego uczestnictwa w kulturze nie tylko polskiej, ale europejskiej i światowej. W artykule ukazano korzystanie z różnych form kultury za pośrednictwem internetu wykorzystując wyniki badań zarówno o charakterze ilościowym, jaki jakościowym.

The consumer on the market of e-culture

The development of ICT opened new possibilities for culture. We are witnessing a change in the way works of culture and art are popularized, how the possibilities of participation not only in the Polish but also European and world culture expand. Based on results of both quantitative and qualitative research, the article points to how the Internet allows us to take advantage of different forms of culture.

Paweł Felis

Ryzyko podatkowe podmiotów powiązanych w konstrukcji podatków dochodowych

W artykule, mającym charakter opisowo-empiryczny, podjęto próbę zrealizowania dwóch zadań. Po pierwsze, przedstawienia istotnych regulacji dotyczących podmiotów powiązanych przyjętych przez polskiego ustawodawcę w konstrukcji podatku CIT. Po drugie, przeanalizowania przepisów podatkowych w kontekście ich wpływu na działania przedsiębiorstw ograniczające ryzyko podatkowe. Narzędziami na które zwrócono uwagę są ceny transferowe oraz cienka (niedostateczna) kapitalizacja.

W podsumowaniu wskazano pozytywne, jak i negatywne wnioski wypływające z analizy przepisów podatku CIT. Przede wszystkim przepisy dotyczące podmiotów powiązanych umożliwiają wykorzystywanie takich powiązań do obniżania podatku dochodowego od osób prawnych. Cechą wspólną dla cen transferowych i cienkiej kapitalizacji jest konieczność znajomości i przestrzegania przepisów, co pozwala zwiększyć bezpieczeństwo transakcji z podmiotami powiązanymi. W zakresie cen transferowych ustawodawca stworzył zdecydowanie większe możliwości ograniczania ryzyka podatkowego podmiotów powiązanych. Przykładem są dokumentacja podatkowa oraz uprzednie porozumienia cenowe. Z kolei rozwiązania w zakresie cienkiej kapitalizacji cechują liczne niejasności i wątpliwości, które utrudniają podatnikom i organom podatkowym prawidłowe zastosowanie tych przepisów w praktyce.

Tax risk of related entities in income tax structure

In this article, which is descriptive and empirical in character, attempts have been made to carry out two tasks. First, to present important regulations adopted by the Polish legislators regarding related entities in the structure of CIT. Second, to analyse tax regulations in the context of their impact on enterprises' activities limiting the tax risk. Transfer prices and thin (insufficient) capitalization are the tools which have been paid attention to.

In the summary positive as well as negative conclusions resulting from the analysis of CIT regulations have been presented. First of all regulations concerning related entities enable them to use such relations so as to lower income tax from legal persons. A common feature for transfer prices and thin capitalization is the need to know and comply with regulations, which allows for increasing the safety of transactions with related entities. Regarding transfer prices, the legislator provided for definitely greater possibilities of limiting related entities' tax risk. Tax documentation and previous tax agreements are examples of this. On the other

hand solutions in the area of thin capitalization are characterised by numerous ambiguities and doubts which hinder tax-payers' and tax organs' proper use of these regulations in practice.

Magdalena Katarzyna Gąsowska

Rola strategii logistycznych kreowaniu przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw przemysłowych

Opracowanie stanowi kontynuację wcześniejszych teoretyczno-literaturowych dociekań, dotyczących uwarunkowań jednego z celów przedsiębiorstwa - tworzenia długookresowej, trwałej przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstwa poprzez wykorzystanie określonych strategii logistycznych. Dla realizacji tego celu posłużono się wynikami autorskich badań przeprowadzonych na populacji 52 przedsiębiorstw przemysłowych województwa podlaskiego. Wskazują one na mocne i słabe strony obieranych strategii logistycznych poszczególnych analizowanych firm, potwierdzając generalnie tezę o znaczeniu i wpływie właściwie zdefiniowanej oraz konsekwentnie realizowanej strategii logistycznej w kreowaniu pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstwa na rynku.

The role of logistical strategies in creating industrial enterprises' competitive advantage

The paper is a continuation of earlier theoretical and literary research regarding considerations on one of the purposes of a company, i.e. creating long-term and lasting competitive advantage of a company by the use of defined logistical strategies. To realise this purpose, the results of authorial research conducted on the population of 52 industrial enterprises of the Podlaskie voivodship have been used. They show strong and weak points of chosen logistical strategies in individual firms which have been analysed, thus generally supporting the thesis about the importance and impact of correctly defined and consistently pursued logistical strategy in creating an enterprise's competitive position on the market.

Joanna Cygler

Kooperencja przedsiębiorstw a cykl życia sektora

Artykuł podejmuje kwestie kształtowania kooperencji przedsiębiorstw w różnych etapach cyklu życia sektora. Relacje kooperacyjne są tworzone w sektorach będących w każdej fazie ich cyklu życia. Jednak natężenie ich występowania oraz formy organizacyjne są zróżnicowane. Sektory będące w początkowej lub schyłkowej fazie swego cyklu życia charakteryzują się występowaniem kooperencji w oparciu o niekapitałowe i krótkotrwałe formy współdziałania. Natomiast w fazach wzrostu oraz nasycenia sektorów konkurenci preferują formy kapitałowe. Biorąc pod uwagę natężenie relacji kooperacyjnych rywale wykazują największą skłonność do współpracy w fazie nasycenia. Wynika to głównie ze złożoności sektora i jego struktury, zaostrenia walki konkurencyjnej, konieczności pozyskiwania ograniczonych zasobów strategicznych, wysokości barier wejścia i mobilności.

Enterprises' co-opetition and sector life cycle

The article undertakes the issues of shaping enterprises' co-opetition in different stages of the sector life cycle. Co-opetitive relations are formed in sectors which are in different phases of their life cycle. However, the intensity of their appearance and organisational forms are varied. The characteristic feature of sectors in the incipient or declining stage of their life cycle is co-opetition based on non-capital and short-lasting forms of cooperation; whereas in the growth and saturation stages competitors prefer capital forms. Taking into account the intensity of co-operative relations, the competitors show the greatest willingness to cooperate in the saturation stage. It mainly results from the sector's complexity and its structure, toughening the complete struggle, the need to win the limited strategic resources as well as the level of barriers to entry and mobility.

Arkadiusz Jędraszka

Obecne zadłużenie międzynarodowe państw świata

Globalne zadłużenie nie jest zjawiskiem ekonomicznie nowym. Zadłużenie narasta w latach osiemdziesiątych i staje się właściwie zjawiskiem zauważalnym. W celu porównania wielkości zadłużenia i określenia zdolności do obsługi niezbędne jest porównanie parametrów zadłużenia. Istotne jest powiązanie wysokości zadłużenia z innymi czynnikami jak eksport czy wysokość rezerw walutowych. Problem zadłużenia spowodowany jest przyczynami zewnętrznymi oraz wewnętrznymi. Do przyczyn zewnętrznych należą: zmiany stóp procentowych, niekorzystne terms of trade, kryzys naftowy czy protekcyjna polityka państw rozwiniętych.

Do przyczyn wewnętrznych należą: nieefektywna polityka inwestycyjna, liberalizm importowy czy polityka finansowo-budżetowa. Problem zadłużenia to obecnie przede wszystkim problem wierzycieli. Szczególnie jeśli chodzi o powyższą grupę państw, gdzie zadłużenie to jest większe niż 10 mld USD. Bankom komercyjnym bardzo zależy na spłacie długu, gdyż są istotnie finansowo zaangażowane, a współpraca obu stron ma zapobiec z jednej strony bankructwom wierzycieli a z drugiej umożliwić spłatę zobowiązań przez wierzycieli. Problem zadłużenia będzie rozwiązywany w sposób kompleksowy w ramach współpracy dłużników i wierzycieli.

Present international indebtedness of the countries in the world

Global indebtedness is not a new economic phenomenon. The indebtedness accumulated in the eighties and has actually become a noticeable phenomenon. In order to compare the amount of indebtedness and define the ability to service it, it is necessary to compare the parameters of indebtedness. It is also essential to relate the value of indebtedness to other factors, such as exports or the amount of currency reserves. The problem of indebtedness is caused by external and internal factors. External factors include: a change of interest rates, unfavourable terms of trade, and oil crisis or protectionist policy of the developed countries.

Internal factors include: inefficient investment policy, liberalism in imports or financial and budgetary policy. Today the problem of indebtedness mainly concerns creditors, especially if we consider the above-mentioned group of countries where indebtedness exceeds 10 billion USD. Commercial banks are intent on repayment of the debt, for they are really financially involved and the cooperation between both sides is to prevent creditors' bankruptcy on the one hand and on the other hand to enable debtors to settle liabilities. The problem of indebtedness will be solved in its complexity within debtors' and creditors' cooperation.

Nguyen Thi Thanh Thuy

System finansowy Wietnamu. Część I. Lata 1986-1996/97

W okresie dwóch ostatnich dekad Wietnam dokonał znaczącego postępu w rozwoju gospodarczym. Jednym z głównych czynników wzrostu ekonomicznego i rozwoju społecznego było wprowadzenie reform, które zapoczątkowały transformację gospodarki z centralnie planowanej na system rynkowy. Ważną rolę w procesie reformowania gospodarki w tym kraju odgrywał i nadal odgrywa sektor finansowy, szczególnie z powodu ścisłych jego powiązań z przedsiębiorstwami państwowymi. Obecnie Wietnam zamierza bardziej nakierować sektor finansowy na gospodarkę rynkową w celu zwiększenia oszczędności, dywersyfikacji ryzyka oraz alokacji zasobów w gospodarce. Warto podkreślić, że przeprowadzone i planowane reformy sektora finansowego stworzyły także okazję do zainicjowania głębszego i bardziej strukturalnego przełomu w sposobie zarządzania wietnamską gospodarką. Artykuł ten prezentuje opisową analizę tego procesu, uświadamia

długą drogę zmian rynku finansowego z skoordynowanego centralnie do gospodarki rynkowej Wietnamu. W tym czasie powstały nowe rynki, nowe instytucje oraz stosowne prawo.

Vietnam's financial system. Part I. Years 1986-1996/97

For the last two decades Vietnam has made significant progress in economic development. Introducing reforms which initiated transformation of the economy from the centrally planned to the market system has been one of the main factors of economic growth and social development. In the process of transformation of the economy in Vietnam an important role has been, and still is, played by financial sector, mainly due to its close connections with state enterprises. At present Vietnam intends to direct the financial sector towards the market economy in order to increase savings, diversify the risk and allocate resources in the economy. It is worth underlying that the already introduced and planned reforms of the financial sector have also opened the possibility to initiate deeper and more structural breakthrough in the way the Vietnamese economy is managed. This article presents a descriptive analysis of the process, makes the readers aware of the long way of changes in the Vietnam's financial market, from the centrally coordinated to the market economy. During this time new markets, new institutions and appropriate laws have emerged.

Michał Rot

Hipoteza kapitału publicznego, czyli wpływ akumulacji kapitału publicznego na wzrost gospodarczy i produktywność

W artykule dokonano krytycznego przeglądu badań empirycznych dotyczących wpływu kapitału publicznego, zwanego częściej w literaturze europejskiej infrastrukturą, na wzrost gospodarczy. Już w końcu lat 80-tych ubiegłego wieku zauważono, iż spadek tempa akumulacji kapitału publicznego może mieć negatywny wpływ na tempo wzrostu gospodarczego. Mimo dużego optymizmu badawczego, hipoteza kapitału publicznego, do dziś budzi kontrowersje i jednoznacznie nie jest rozstrzygnięta. W ciągu ponad 20 lat badań pojawiły się nowe aspekty w/w hipotezy, związane zarówno z podłożem teoretycznym jak i narzędziami wykorzystywanymi w badaniach empirycznych. W ogromnej większości badań, pozostających w nurcie neoklasycznym, pominięto niestety kilka ważnych aspektów związanych m.in. z cyklicznością zjawisk gospodarczych. Niestety równie często badacze wysunięte przez badaczy wnioski oparte były o wykorzystane narzędzia ekonometryczne, które niekiedy mogły być niewłaściwie dobrane.

The hypothesis of public capital, or the impact of public capital accumulation on economic growth and productivity

In this article a critical overview of empirical research concerning the impact of public capital, in the European literature more often referred to as infrastructure, on economic growth has been carried out. As early as at the end of the 80-ies of the twentieth century it was noticed that the decline of public capital accumulation rate may have an unfavourable impact on the economic growth rate. Despite huge research optimism, the public capital hypothesis still arouses controversies and has not been resolved unequivocally. For over 20 years of research new, related both to theoretical background as well as tools used in empirical research, aspects of the aforementioned hypothesis have been appearing. In the overwhelming majority of research, which remained in the neoclassical trend, a number of essential aspects, among others related to the cyclicity of economic phenomena, have unfortunately been omitted. Moreover, just as often the conclusions drawn by researchers have been based on econometric tools, which sometimes could have been improperly chosen.

Kazimierz Bigoszewski

Problemy integracji rozwoju aglomeracji polskich – streszczenie artykułu

Procesy globalizacji powodują wzrost zarówno wielkości jak i znaczenia aglomeracji metropolitalnych oraz przekształcanie ich w ośrodki przemian gospodarczych, naukowych i kulturalnych.

Skutkuje to narastaniem problemów związanych z potrzebą uregulowania współpracy pomiędzy jednostkami osadniczymi wchodzącymi w skład aglomeracji. Brak współkoordynacji rozwoju uniemożliwia powstanie efektu synergii, przejawiającego się w poprawie jakości życia ich mieszkańców oraz konkurencyjności miejscowych firm, a także wzrostu siły oddziaływania centrów na region i gospodarkę krajową, oraz światową.

Po zmianach ustrojowych w Polsce zaczęto dostrzegać skutki zachodzących przemian oraz wiążące się z nimi problemy, jednakże nie przyjęto dotychczas żadnych ustawowych rozwiązań mogących wspomóc samorządy wchodzące w skład aglomeracji w budowaniu związków służących zwiększeniu efektywności działań.

Celem opracowania jest wskazanie problemów koordynacji rozwoju aglomeracji polskich i możliwości ich rozwiązania, a przynajmniej złagodzenia, w oparciu o przedstawione doświadczenia aglomeracji światowych.

The problems of integration of Polish agglomerations' development

The globalisation processes cause the growth of both the size and importance of metropolitan agglomerations and their conversion into centres of economic, scientific and cultural changes.

It results in the growth of problems related to the need to regulate cooperation between settlements included in the agglomeration. Lack of co-ordination of development prevents the occurrence of the synergy effect noticeable in the improvement of their dwellers' standard of living and competitiveness of local companies, as well as in the increase of the centres' impact on the region and both national and world economy.

After systemic changes in Poland the results of arising transformations and related problems have been noticed; however, no legal solutions which might assist local governments within agglomerations in building relations aimed at increasing the efficiency of actions have been accepted.

The aim of this paper is to point to problems with coordinating the development of Polish agglomerations and possibilities of solving them, or at least alleviating, on the basis of presented experiences of world agglomerations.

Katarzyna Sadowy

„URBAN SPRAWL” jako zagrożenie rozwoju zrównoważonego miast

Tematem publikacji jest analiza zjawiska „*urban sprawl*”, czyli „rozpełzania” lub „rozpraszania się” miast. Zjawisko to, obecne od kilkudziesięciu lat w krajach rozwiniętych, staje się coraz poważniejszym problemem także w Polsce. Przez European Environment Agency zostało uznane za jedno z największych zagrożeń dla trwałości rozwoju miast, ze względu na niekorzystne oddziaływanie gospodarcze i ekologiczne.

W publikacji określono znaczenie jakości i trwałości rozwoju miast dla dzisiejszej gospodarki i przedstawiono czynniki pojawiania się i rozwoju „*urban sprawl*”. Zanalizowano szanse i zagrożenia wynikające z pojawiania się w Polsce zjawisk, mających już miejsce w krajach zachodnich. Przedstawiono także obecny stan prawny związany z gospodarką przestrzenną oraz możliwości oddziaływania na ograniczenie tego niekorzystnego zjawiska.

“Urban sprawl” as a threat to sustainable development of cities

This paper deals with an analysis of the phenomenon of “*urban sprawl*”, i.e. “creeping” or “dispersion” of cities. This phenomenon, which has been present in developed countries for

dozen of years, is also becoming a more and more serious problem in Poland. Due to its unfavourable economic and ecological impact, it has been declared as one of the greatest threats for the permanence of town development.

In the publication the importance of quality and durability of cities' development for contemporary economy has been specified and factors influencing appearance and growth of urban sprawl have been presented. Opportunities and threats resulting from the appearance in Poland of the phenomena already occurring in western countries have been analysed. Also the present legal status connected with spatial management as well as the possibilities of limiting this unfavourable phenomenon have been discussed.

Joanna Kościanek

Czynniki efektywności standardów obsługi klienta

We współczesnym świecie obsługa klienta staje się jednym z kluczowych elementów przewagi konkurencyjnej. Firmy zdając sobie sprawę z tego, jak istotny w procesie zakupu jest czynnik ludzki, dążą nie tylko do modyfikacji i modernizacji swoich produktów, ale także do zapewnienia prawidłowej i jakościowej obsługi klienta. Podejmują one wszelkie starania mające na celu doskonalenie obsługi klienta.

Standardy obsługi klienta najczęściej ujęte w postaci procedur czy procesów są niezbędnym narzędziem do zapewnienia jednolitego postępowania w zakresie obsługi. Aby standardy były efektywne należy zadbać, aby były one prawidłowo sformułowane, dobrze zakomunikowane i wdrożone, a w dalszym etapie stale monitorowane i aktualizowane. Wymaga to oczywiście zaangażowania kierownictwa firmy i jej pracowników oraz przekonania o słuszności tego typu działań.

Prawidłowa obsługa klienta powinna być wspierana przez kulturę organizacyjną firmy i jej strategię. Takie działanie może przyczynić się do efektywniejszej sprzedaży i mieć wpływ na zysk spółki. Dzięki zastosowaniu odpowiedniej strategii obsługi klienta i ustandaryzowaniu procesów wiele firm odniosło sukces i stało się przykładem, na którym wzorują się inne.

Factors of efficiency of customer service standards

In the contemporary world customer service is becoming one of key elements of competitive advantage. Realising the importance of human factor in the purchase process, companies attempt not only to modify and modernise their products but also to assure proper and high quality customer service. They undertake various attempts aiming at improving customer service.

Customer service standards, usually included in procedures or processes, are an indispensable tool to provide uniform conduct as regards customer servicing. For standards to be effective, it must be seen to that they are correctly formulated, well communicated and implemented as well as further monitored and updated. It obviously requires the firm's management and its employees' involvement and a conviction that such actions are right.

The proper customer service should be supported by the firm's organizational culture and its strategy. Such activity may add to more efficient sale and have an impact on the company's profits. Thanks to the use of right customer service strategy and standardised processes, many companies have been successful and become a benchmark for others.

Krzysztof Kwieciński

Venture Capital jako innowacyjne rozwiązanie w finansowaniu przedsiębiorstw – otoczenie, analiza i bariery rozwoju w Polsce.

Celem opracowania jest przedstawienie pojęcia Venture Capital, jego otoczenia i schematu działania, jak również analiza polskiego rynku Venture Capital. Analiza ta (ukazująca rynek

od strony statystycznej) ma na celu pomóc w wyznaczeniu barier i hamulców rozwoju tegoż rynku w Polsce. Praca ta nakreśla też jak Venture Capital (kapitał wysokiego ryzyka) wspiera rozwój gospodarczy kraju i przyczynia się do wzrostu gospodarczego poprzez redukcję zatrudnienia i kreowanie miejsc pracy w nowo powstałych przedsiębiorstwach. Są tu ukazane bariery, jak również propozycje dot. dalszego rozwoju Venture Capital w Polsce.

Venture Capital as an innovative solution in enterprise financing – environment, an analysis and development barriers in Poland

The aim of this paper is presenting the notion of Venture Capital, its environment and pattern of operation as well as the analysis of the Polish Venture Capital market. The analysis (looking at the market from statistical point of view) attempts to help in setting barriers and impediments of development of this particular market in Poland. This paper also specifies how Venture Capital (high risk capital) supports the country's economic development and adds to economic growth through reducing employment and creating workplaces in newly-established enterprises. Also barriers to as well as suggestions concerning further development of Venture Capital in Poland have been presented.

Piotr Kubański

Informacja a ryzyko i niepewność na rynku kredytowym

Celem artykułu jest przedstawienie roli informacji w ocenie wiarygodności kredytowej podmiotów gospodarczych oraz metod jej pozyskiwania. Artykuł prezentuje źródła pozyskiwania informacji na potrzeby oceny ryzyka kredytowego oraz typologie ryzyk, które występują przy podejmowaniu decyzji. Jednym z głównych problemów w procesie zarządzania ryzykiem na rynku kredytowym jest budowa zintegrowanego systemu wymiany informacji pomiędzy instytucjami rynku kredytowego. Jest to proces długotrwały, zależny od wielu czynników, do których należą: prawidłowa regulacja ustawowa, współpraca i chęć wymiany informacji między podmiotami rynku kredytowego, stworzenie bezpiecznych standardów wymiany informacji, dysponowanie poprawnymi danymi, posiadanie efektywnej i bezpiecznej technologii wymiany informacji. Spełnienie tych warunków pozwala postawić tezę, iż system informacji kredytowej, obejmującego nie tylko banki, ale również pozabankowe instytucje dostarczające informacje finansowe o klientach poprawia efektywność zarządzania procesami finansowania klientów oraz zmniejsza ryzyko kredytowe banku.

Information vs. risk and insecurity on the credit market

This article aims at presenting the role of information in estimating economic entities' credit-worthiness and methods of obtaining it. It points to sources of obtaining information for the needs of evaluating credit risk and risk typologies arising while taking a decision. Developing an integrated system of information exchange among institutions on the credit market is one of the main problems in the risk management process on this particular market. It is a long-term process depending on many factors, which include: appropriate legal regulation, cooperation and willingness to exchange information between credit market entities, creating safe standards of making information available, having appropriate data, and effective and safe technology of information exchange. Complying with these conditions allows us to submit the thesis that the system of credit information which includes not only banks but also non-banking institutions providing financial information about customers improves the efficiency of customer financing management processes and reduces the bank's credit risk.
